

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Γεωργίας

Μεταρρύθμιση της ΚΑΠ: Αγροτική ανάπτυξη

Παγκοσμιοποίηση των συναλλαγών, ποιοτικές απαιτήσεις των καταναλωτών, διεύρυνση της Ένωσης: η ευρωπαϊκή γεωργία βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με μια νέα πραγματικότητα και νέες προκλήσεις.

Οι μεταβολές αυτές θα επηρεάσουν όχι μόνο τις γεωργικές αγορές αλλά και τις τοπικές οικονομίες των αγροτικών περιοχών. Το μέλλον του γεωργικού τομέα είναι στενά συνδεδεμένο με την ισόρροπη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, οι οποίες καλύπτουν 80% του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κοινοτική διάσταση της πρόκλησης αυτής είναι προφανής: η γεωργική και αγροτική πολιτική διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εδαφική, οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ένωσης.

Για το λόγο αυτό η μεταρρύθμιση στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000 ακολουθεί την εξέλιξη των τελευταίων ετών: παράλληλα με τα μέτρα που αφορούν την αγορά και τις απαιτήσεις μιας ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής γεωργίας, πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη οι ποικίλες ανάγκες του αγροτικού κόσμου, οι προσδοκίες της σημερινής κοινωνίας και οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Η νέα πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, η οποία αποτελεί το "δεύτερο πυλώνα" της κοινής γεωργικής πολιτικής, ανταποκρίνεται στις ανησυχίες αυτές. Ως βασικό στοιχείο του ευρωπαϊκού γεωργικού προτύπου, η πολιτική αυτή αποβλέπει στη δημιουργία ενός συνεκτικού και βιώσιμου πλαισίου που θα διασφαλίσει το μέλλον των αγροτικών περιοχών και θα προωθήσει τη διατήρηση και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Οι βασικές αρχές της νέας πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης είναι:

- Ο **πολυλειτουργικός χαρακτήρας της γεωργίας**, δηλαδή ο ποικίλος ρόλος της, πέραν της παραγωγής ειδών διατροφής. Αυτό προϋποθέτει την αναγνώριση και την προώθηση του φάσματος των υπηρεσιών που παρέχουν οι γεωργοί.
- Μια **πολυτομεακή** και ενσωματωμένη στην αγροτική οικονομία προσέγγιση, προκειμένου να διαφοροποιηθούν οι δραστηριότητες, να δημιουργηθούν νέες πηγές εισοδήματος και απασχόλησης και να προστατευτεί η κληρονομιά της υπαίθρου.
- Η **ευελιξία** των ενισχύσεων για αγροτική ανάπτυξη, η οποία βασίζεται στην αρχή της επικουρικότητας και προωθεί την αποκέντρωση, τις διαβουλεύσεις σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και την εταιρική σχέση.

- Η **διαφάνεια** στην κατάρτιση και τη διαχείριση των προγραμμάτων, μέσω μιας απλουστευμένης και πιο προσιτής νομοθεσίας.

Μία από τις κυριότερες καινοτομίες της πολιτικής αυτής είναι η μέθοδος που έχει υιοθετηθεί και, η οποία αποβλέπει στην καλύτερη ενσωμάτωση των διαφόρων παρεμβάσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η αρμονική ανάπτυξη όλων των αγροτικών περιοχών της Ευρώπης. Οι βασικοί άξονες της ανάπτυξης αυτής μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- η **ενίσχυση του γεωργικού και δασοκομικού τομέα**,
- η **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών περιοχών**,
- η **διατήρηση του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς της υπαίθρου**.

Στην παρούσα δημοσίευση εκτίθενται τα διάφορα μέτρα που στηρίζει η Ένωση, εξηγείται ο τρόπος χρηματοδότησής τους και περιγράφεται ο τρόπος οργάνωσης του προγραμματισμού τους. Το νομικό έγγραφο με το οποίο θεσπίζονται τα μέτρα αυτά είναι ο νέος κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/99 της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.

Μέτρα αγροτικής ανάπτυξης

1. Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Η Κοινότητα στηρίζει τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Σκοπός της είναι ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εγκαταστάσεων, εξοπλισμών και συστημάτων προκειμένου να βελτιωθούν τα εισοδήματα καθώς και οι συνθήκες εργασίας, παραγωγής και διαβίωσης των γεωργών. Ποιο συγκεκριμένα, οι επενδύσεις πρέπει να αφορούν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους στόχους: μείωση του κόστους παραγωγής, βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος, τήρηση των όρων υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, ενθάρρυνση της διαφοροποίησης των γεωργικών δραστηριοτήτων.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα όρια των συνολικών ενισχύσεων για επενδύσεις. Το συνολικό ύψος των κρατικών και κοινοτικών ενισχύσεων, εκφρασμένο σε ποσοστιαία αναλογία του όγκου επιλέξιμων επενδύσεων (βλ. πίνακα 7: ένταση της ενίσχυσης), περιορίζεται σε 50% στις μειονεκτικές περιοχές (βλ. πλαίσιο σελίδα 2) και σε 40% στις υπόλοιπες περιοχές. Όταν οι

επενδύσεις πραγματοποιούνται από νέους γεωργούς, τα ποσοστά αυτά μπορούν να φθάσουν σε 55% στις μειονεκτικές περιοχές και 45% στις υπόλοιπες περιοχές.

2. Ανθρώπινο δυναμικό: νέοι γεωργοί, πρόωρη συνταξιοδότηση, κατάρτιση

Βασική πτυχή της νέας πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης είναι η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η στήριξη για τη μεταβίβαση γεωργικών εκμεταλλεύσεων από τη μια γενεά στην άλλη θα συνεχιστεί με την εφαρμογή μέτρων για την εγκατάσταση νέων γεωργών και με την ενθάρρυνση της πρόωρης συνταξιοδότησης. Τα μέτρα κατάρτισης θα συνεχιστούν επίσης και θα επιτρέψουν την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των αγροτικών περιοχών.

Εγκατάσταση των νέων γεωργών

- Για να διευκολυνθεί η εγκατάσταση νέων γεωργών χορηγούνται ενισχύσεις με την προϋπόθεση ότι ο γεωργός που αναλαμβάνει τη γεωργική εκμετάλλευση είναι κάτω των 40 ετών και δημιουργεί για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση. Προβλέπονται δύο είδη ενισχύσεων: μία εφάπαξ πριμοδότηση το ανώτατο ποσό της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 25 000 ευρώ και επιδότηση επιτοκίου για τα δάνεια που συνάπτονται, η οποία περιορίζεται στο ίδιο ποσό.

Πρόωρη συνταξιοδότηση

- Η ενίσχυση για πρόωρη συνταξιοδότηση προβλέπει τη χορήγηση σε κάθε αποχωρούντα γεωργό ποσό συνολικού ύψους 150 000 ευρώ. Οι ετήσιες πληρωμές δεν μπορούν, κατά κανόνα να υπερβαίνουν τα 15 000 ευρώ. Η πριμοδότηση για τον γεωργικό εργάτη ανέρχεται συνολικά σε 35 000 ευρώ (3 500 ευρώ ανά γεωργικό εργάτη ετησίως). Η διάρκεια καταβολής της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τα δεκαπέντε έτη για τον αποχωρούντα γεωργό και τα 10 έτη για τον γεωργικό εργάτη. Τόσο ο ένας όσο και ο άλλος οφείλουν να έχουν συμπληρώσει το 55 έτος της ηλικίας τους. Συνεπώς, η ενίσχυση δεν συνεχίζεται μετά το 75ο έτος του αποχωρούντος γεωργού ούτε μετά την κανονική ηλικία συνταξιοδότησης του γεωργικού εργάτη. Στην περίπτωση που ο αποχωρών γεωργός λαμβάνει σύνταξη από το κράτος μέλος στο πλαίσιο του καθεστώτος συνταξιοδότησης, η κοινοτική ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή συμπληρωματικής σύνταξης, συνεκτιμώντας το ποσό της καταβαλλόμενης στο πλαίσιο του εθνικού καθεστώτος σύνταξης.

Κατάρτιση

- Στη δέσμη μέτρων έχουν ενταχθεί επίσης μέτρα κατάρτισης, με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση που συνδέεται με την προώθηση της ποιότητας και τις φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής. Τα μέτρα αυτά απευθύνονται σε

όλους όσους εμπλέκονται σε γεωργικές δραστηριότητες και στην αναδιάρθρωσή τους. Προβλέπονται επίσης δράσεις κατάρτισης για την προετοιμασία των δασοκαλλιεργητών και όσων εμπλέκονται σε δασοκομικές δραστηριότητες για τη βελτίωση των οικονομικών, οικολογικών και κοινωνικών λειτουργιών των δασών.

3. Μειονεκτικές περιοχές

Ορισμένες αγροτικές περιοχές έχουν χαρακτηριστεί μειονεκτικές διότι οι συνθήκες άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας στις περιοχές αυτές είναι δυσχερέστερες λόγω των φυσικών μειονεκτημάτων που επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής και μειώνουν τη γεωργική απόδοση, απειλώντας με τον τρόπο αυτό μακροπρόθεσμα τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας και της διαχείρισης του χώρου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι γεωργοί των περιοχών αυτών συνεχίζουν να λαμβάνουν αντισταθμιστικές αποζημιώσεις. Ωστόσο, οι αποζημιώσεις αυτές προσαρμόστηκαν στο ρόλο που οφείλουν να διαδραματίζουν οι γεωργοί όσον αφορά τη διατήρηση του φυσικού χώρου και υπολογίζονται στο εξής ανά εκτάριο και όχι πλέον ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου. Το ποσό τους μπορεί να κυμαίνεται από 25 έως 200 ευρώ ανά εκτάριο. Αποζημιώσεις που υπερβαίνουν τα 200 ευρώ μπορούν να χορηγούνται με την

Μειονεκτικές περιοχές ⁽¹⁾

Θεωρούνται μειονεκτικές περιοχές από γεωργική άποψη:

- οι **ορεινές περιοχές**, που χαρακτηρίζονται από σημαντικούς περιορισμούς των δυνατοτήτων αξιοποίησης της γης και ασηπτή αύξηση του κόστους εκμετάλλευσής της·
- οι περιοχές που απειλούνται με εγκατάλειψη και στις οποίες η διατήρηση του φυσικού χώρου είναι απαραίτητη·
- άλλες **περιοχές που χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα μειονεκτήματα**, στις οποίες είναι απαραίτητη η διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση ή η βελτίωση του περιβάλλοντος, η προστασία του φυσικού χώρου ή οι δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης.

Περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς ⁽²⁾

Στις μειονεκτικές περιοχές προστίθενται οι περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς, στις οποίες είναι δυνατόν να χορηγηθούν στους γεωργούς αποζημιώσεις με στόχο την αντιστάθμιση των δαπανών και της απώλειας εισοδήματος που απορρέουν από την εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος, στο βαθμό που οι αποζημιώσεις αυτές είναι απαραίτητες για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που απορρέουν από τις εν λόγω διατάξεις.

(1) Εξακολουθεί να ισχύει ο κατάλογος των μειονεκτικών περιοχών που έχει καταρτιστεί σε κοινοτικό επίπεδο.

Ο κατάλογος αυτός είναι δυνατόν να τροποποιηθεί από τα κράτη μέλη, τα οποία όμως οφείλουν να ενημερώσουν την Επιτροπή για οποιαδήποτε αλλαγή.

(2) Επίσης, ο κατάλογος των περιοχών που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς θα καταρτιστεί από τα κράτη μέλη και θα κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.

προϋπόθεση ότι ο μέσος όρος όλων των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στο υπό εξέταση επίπεδο προγραμματισμού δεν υπερβαίνει το ανώτατο αυτό όριο.

Ένα νέο μέτρο αφορά τις περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς: οι γεωργοί των περιοχών αυτών θα μπορούν στο εξής να λαμβάνουν αποζημιώσεις για την αντιστάθμιση των δαπανών και της απώλειας εισοδημάτων που συνδέονται με τους εν λόγω περιορισμούς. Το ανώτατο ποσό των πληρωμών αυτών είναι 200 ευρώ ανά εκτάριο.

Για τη χορήγηση των ενισχύσεων αυτών, η έκταση των περιοχών που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς, προστιθέμενη στην έκταση των μειονεκτικών περιοχών που υπόκεινται σε ιδιαίτερα μειονεκτήματα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της συνολικής έκτασης του κράτους μέλους.

4. Δάση

Η στήριξη στη δασοκομία εντάσσεται στη δασοκομική στρατηγική που υιοθετήθηκε πρόσφατα με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας, της αειφόρου διαχείρισης και της ανάπτυξης των δασών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η στρατηγική αυτή αξιοποιεί το βασικό ρόλο των δασών από οικολογική, οικονομική και κοινωνική άποψη, με άλλα λόγια η στρατηγική αυτή αξιοποιεί τον πολυλειτουργικό χαρακτήρα των δασών.

Οι προβλεπόμενες ενισχύσεις αφορούν τις δασικές εκτάσεις που ανήκουν σε ιδιώτες, ενώσεις ή κοινότητες. Οι ενισχύσεις αυτές καλύπτουν ιδίως τα ακόλουθα μέτρα:

- επενδύσεις σε δάση με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής, οικολογικής ή κοινωνικής τους αξίας·
- επενδύσεις για τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό της συγκομιδής, της μεταποίησης και της εμπορίας δασοκομικών προϊόντων·
- επενδύσεις που συνδέονται με τη χρήση της ξυλείας ως πρώτης ύλης, οι οποίες περιορίζονται σε όλες τις εργασίες που προηγούνται της βιομηχανικής μεταποίησης·
- προώθηση νέων διεξόδων για τη χρήση και την εμπορία δασοκομικών προϊόντων·
- δημιουργία ενώσεων δασοκόμων, στόχος των οποίων είναι να βοηθήσουν τα μέλη τους να βελτιώσουν τη διαχείριση των δασών·
- αποκατάσταση του δυναμικού δασοκομικής παραγωγής που έχει πληγεί από θεομηνίες και πυρκαγιές και εισαγωγή κατάλληλων μέτρων πρόληψης·
- διατήρηση και βελτίωση της οικολογικής σταθερότητας των δασών στις περιοχές που διαδραματίζουν, από την άποψη αυτή, ρόλο προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, και διατήρηση των αντιπυρικών ζωνών με γεωργικά μέτρα.

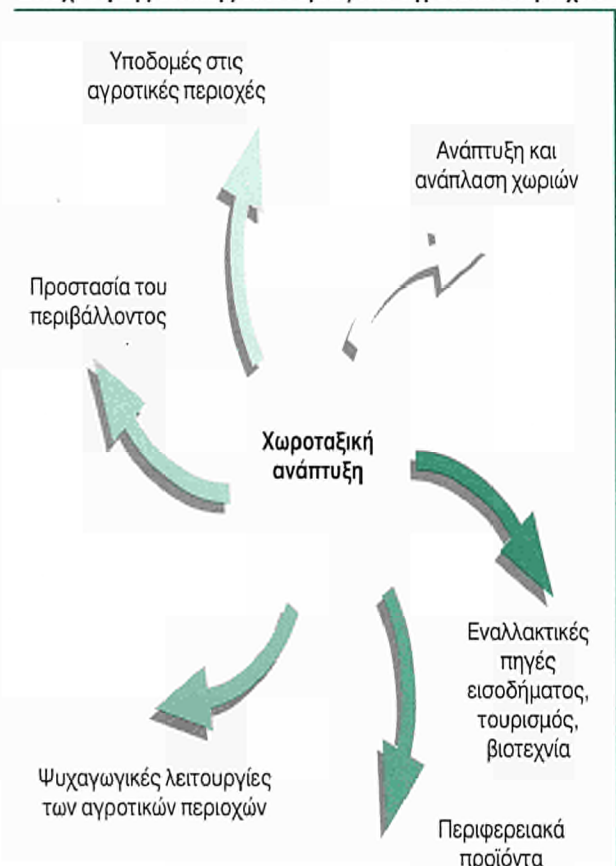
Εξάλλου, είναι δυνατόν να χορηγηθεί στήριξη για τη διάσωση γεωργικής γης, με την προϋπόθεση ότι η φύτευση είναι προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και συμβατή με το περιβάλλον.

Η στήριξη αυτή μπορεί να καλύπτει εκτός από τις δαπάνες φύτευσης:

- ετήσια πριμοδότηση ανά δασωθέν εκτάριο για τη κάλυψη δαπανών συντήρησης για περίοδο έως πέντε ετών·
- ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο για την αντιστάθμιση της απώλειας εισοδήματος λόγω της δάσωσης και για χρονική περίοδο είκοσι ετών κατ' ανώτατο όριο· η πριμοδότηση αυτή ανέρχεται σε 725 ευρώ ανά εκτάριο για τους γεωργούς ή τις ενώσεις και σε 185 ευρώ ανά εκτάριο για κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Για τη δάσωση γεωργικής γης που ανήκει σε δημόσιους φορείς, η ενίσχυση καλύπτει μόνο τις δαπάνες φύτευσης.

Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας των αγροτικών περιοχών

5. Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων

Η προσαρμογή της παραγωγής στην εξέλιξη της αγοράς, η αναζήτηση νέων αγορών για τη διάθεση των προϊόντων, η προστιθέμενη αξία των γεωργικών προϊόντων αποτελούν επίσης παράγοντες που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο χορηγούνται επίσης ενισχύσεις για τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων.

Το συνολικό ποσό των κρατικών και κοινοτικών ενισχύσεων, εκφραζόμενο σε ποσοστό του όγκου της επιλέξιμης επένδυσης, περιορίζεται σε 50% κατ' ανώτατο όριο σε περιοχές του στόχου 1 και 40% για άλλες περιοχές. Επενδύσεις στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου καθώς και για την εμπορία ή μεταποίηση προϊόντων τρίτων χωρών εξαιρούνται της στήριξης.

6. Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα

Από το 1992, η Κοινότητα στηρίζει τις μεθόδους γεωργικής παραγωγής που σέβονται το περιβάλλον και την βιοποικιλότητα. Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο μετά το 2000 επιβεβαιώνει το σημαντικό ρόλο των γεωργών ως αμειβόμενων για παροχές περιβαλλοντικών υπηρεσιών πέραν των ορθών γεωργικών πρακτικών και της τήρησης των βασικών νομοθετικών προτύπων. Στη νέα γενιά προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα είναι τα μόνα υποχρεωτικά για τα κράτη μέλη (παραμένουν ωστόσο προαιρετικά για τους γεωργούς). Οι προβλεπόμενες ενισχύσεις χορηγούνται στους γεωργούς που αναλαμβάνουν γεωργοπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις ελάχιστης διάρκειας 5 ετών. Για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων είναι δυνατόν να καθοριστεί μεγαλύτερη διάρκεια, εφόσον συντρέχει λόγος, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Η ενίσχυση χορηγείται ετησίως και υπολογίζεται βάσει της απώλειας εισοδήματος και του πρόσθετου κόστους που απορρέει από την ανάλυση των υποχρεώσεων καθώς και βάσει της ανάγκης παροχής οικονομικών κινήτρων. Τα ανώτατα επιλέξιμα ποσά ανέρχονται σε 600 ευρώ ανά εκτάριο για τις ετήσιες καλλιέργειες, σε 900 ευρώ ανά εκτάριο για τις εξειδικευμένες μόνιμες καλλιέργειες και 450 ευρώ ανά εκτάριο για τις υπόλοιπες χρήσεις γης.

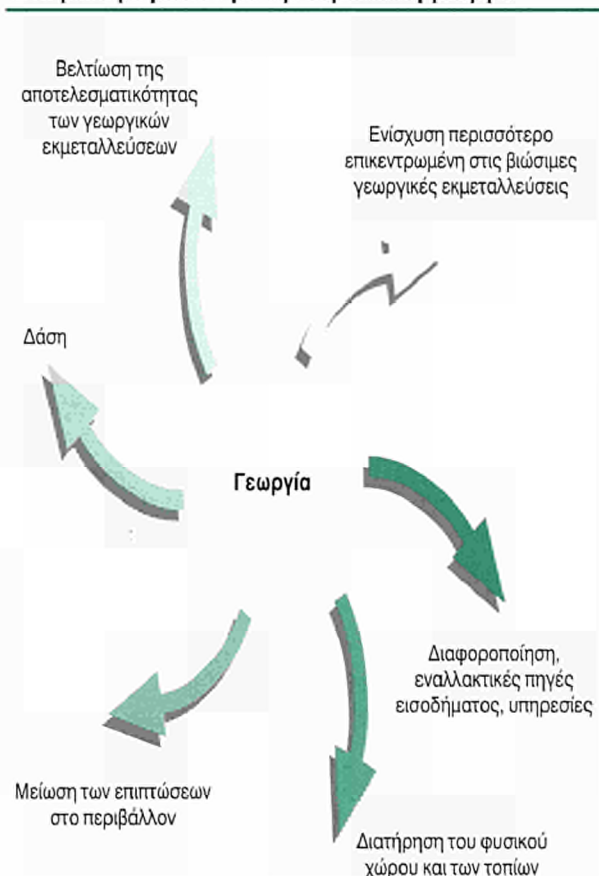
7. Διάφορα μέτρα για την ανάπτυξη του συνόλου των αγροτικών περιοχών (τα λεγόμενα μέτρα του άρθρου 33).

Τέλος, το άρθρο 33 του νέου κανονισμού προβλέπει μία σειρά μέτρων για την προώθηση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών στο σύνολο της Κοινότητας, τα οποία βασίζονται στην πείρα των προγραμμάτων που έχουν υλοποιηθεί στις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες ή τις αγροτικές περιοχές με προβλήματα ανασυγκρότησης (πρώην στόχοι 1,6 και 5β των διαρθρωτικών ταμείων):

- έγγειες βελτιώσεις·
- αναδασμός·

- πρόβλεψη υπηρεσιών για τη διευκόλυνση της διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων·
- εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας·
- βασικές υπηρεσίες για την αγροτική οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό·
- ανάπλαση και ανάπτυξη οικισμών, προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς·
- διαφοροποίηση γεωργικών δραστηριοτήτων και άλλων συναφών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία πολλαπλών δραστηριοτήτων ή εναλλακτικών πηγών εισοδήματος·
- διαχείριση των γεωργικών υδατικών πόρων·
- ανάπτυξη και βελτίωση της υποδομής που συνδέεται με την ανάπτυξη της γεωργίας·
- ενθάρρυνση τουριστικών και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων·
- προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη γεωργία, τη δασοκομία και τη διαχείριση του τοπίου και βελτίωση της υγείας των ζώων·
- αποκατάσταση του δυναμικού της γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από θεομηνίες και εισαγωγή κατάλληλων μέτρων πρόληψης·
- χρηματοπιστωτικές τεχνικές.

Ένα βιώσιμο μέλλον για την ευρωπαϊκή γεωργία

Χρηματοδότηση

Όλες οι ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων - ΕΓΓΠΕ) και τα κράτη μέλη. Στη γραφική παράσταση της σελίδας 6 φαίνεται η διάρθρωση της χρηματοδοτικής στήριξης των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης από την Ένωση.

Τα τέσσερα λεγόμενα **συνοδευτικά** μέτρα της ΚΑΠ (γεωργοπεριβάλλον, πρόωρη συνταξιοδότηση, δάσωση, αντισταθμιστικές αποζημιώσεις στις μειονεκτικές περιοχές και τις περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς) συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΓΠΕ - τμήμα εγγυήσεων στο σύνολο του εδάφους της Κοινότητας. Κατά τον ίδιο τρόπο, στα σχέδια LEADER+ (βλ. σελίδα 12) παρέχεται στήριξη, για το σύνολο της Ένωσης, από το ΕΓΓΠΕ - τμήμα προσανατολισμού.

Για τα υπόλοιπα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, η πηγή κοινοτικής χρηματοδότησης διαφέρει ανάλογα με την εκάστοτε περιοχή:

- Στις **περιοχές του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων** (μειονεκτικές περιοχές), η πηγή χρηματοδότησης είναι το ΕΓΓΠΕ τμήμα προσανατολισμού¹.

- **Εκτός των περιοχών του στόχου 1**, η πηγή κοινοτικής χρηματοδότησης είναι το ΕΓΓΠΕ τμήμα εγγυήσεων. Το τμήμα αυτό του ΕΓΓΠΕ διαθέτει ετησίως και κατά μέσο όρο 4.300 δισεκατ. ευρώ κατ'ανώτατο όριο (συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων συνοδευτικών μέτρων)

Οι πόροι του ΕΓΓΠΕ τμήμα εγγυήσεων κατά την περίοδο 2000 - 2006 αποτελούν τμήμα της δέσμης δαπανών της ΚΑΠ τις οποίες ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Βερολίνου της 24ης και 25ης Μαρτίου 1999 (βλ. πρώτο πίνακα κατωτέρω). Στις 8 Σεπτεμβρίου 1999, οι πόροι που προορίζονται για την αγροτική ανάπτυξη κατανεμήθηκαν από την Επιτροπή στα κράτη μέλη, σε ετήσια βάση και για περίοδο επτά ετών (βλ. δεύτερο πίνακα κατωτέρω), βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και λαμβανομένων υπόψη των ειδικών αναγκών, ιδίως όσον αφορά το περιβάλλον, την απασχόληση και τη διατήρηση των τοπίων.

Όσον αφορά τους πόρους του ΕΓΓΠΕ τμήμα προσανατολισμού για τις περιοχές του στόχου 1, θα αποτελέσουν συνάρτηση της κατανομής που κάθε κράτος μέλος οφείλει να προτείνει, για τις αρχές του 2000, μεταξύ των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων στα σχέδια ανάπτυξης που αφορούν το στόχο αυτό. Κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού (1994-1999), οι πιστώσεις του ΕΓΓΠΕ τμήμα προσανατολισμού που διατέθηκαν, κάθε χρόνο, στις περιοχές αυτές ανήλθαν σε 2.500 δισεκατ. ευρώ περίπου.

ΚΑΠ: δαπάνες 2000-2006 (σε δισεκατ. ευρώ, τιμές 1999)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	ΣΥΝΟΛΟ
Σύνολο ΚΑΠ	40,92	42,80	43,90	43,77	42,76	41,93	41,66	297,74
Εκ των οποίων								
α) αγορές ²	36,62	38,48	39,57	39,43	38,41	37,57	37,29	267,37
β) αγροτική ανάπτυξη ³	4,30	4,32	4,33	4,34	4,35	4,36	4,37	30,37

¹ Για τον υπολογισμό των ποσών με τις τρέχουσες τιμές, χρησιμοποιείται αποπληθωριστής 2%

² Περιλαμβάνονται τα μέτρα στον κτηνιατρικό τομέα και τον τομέα της φυτοπροστασίας και εξαιρούνται τα συνοδευτικά μέτρα.

³ - Περιλαμβάνονται τα συνοδευτικά μέτρα καθώς και οι ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης εκτός προγραμμάτων του στόχου 1 που έχουν χρηματοδοτηθεί στο παρελθόν από το ΕΓΓΠΕ τμήμα προσανατολισμού.

- Ο ετήσιος μέσος όρος των ποσών αυτών αντιστοιχεί στην πρόταση της Επιτροπής στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000.

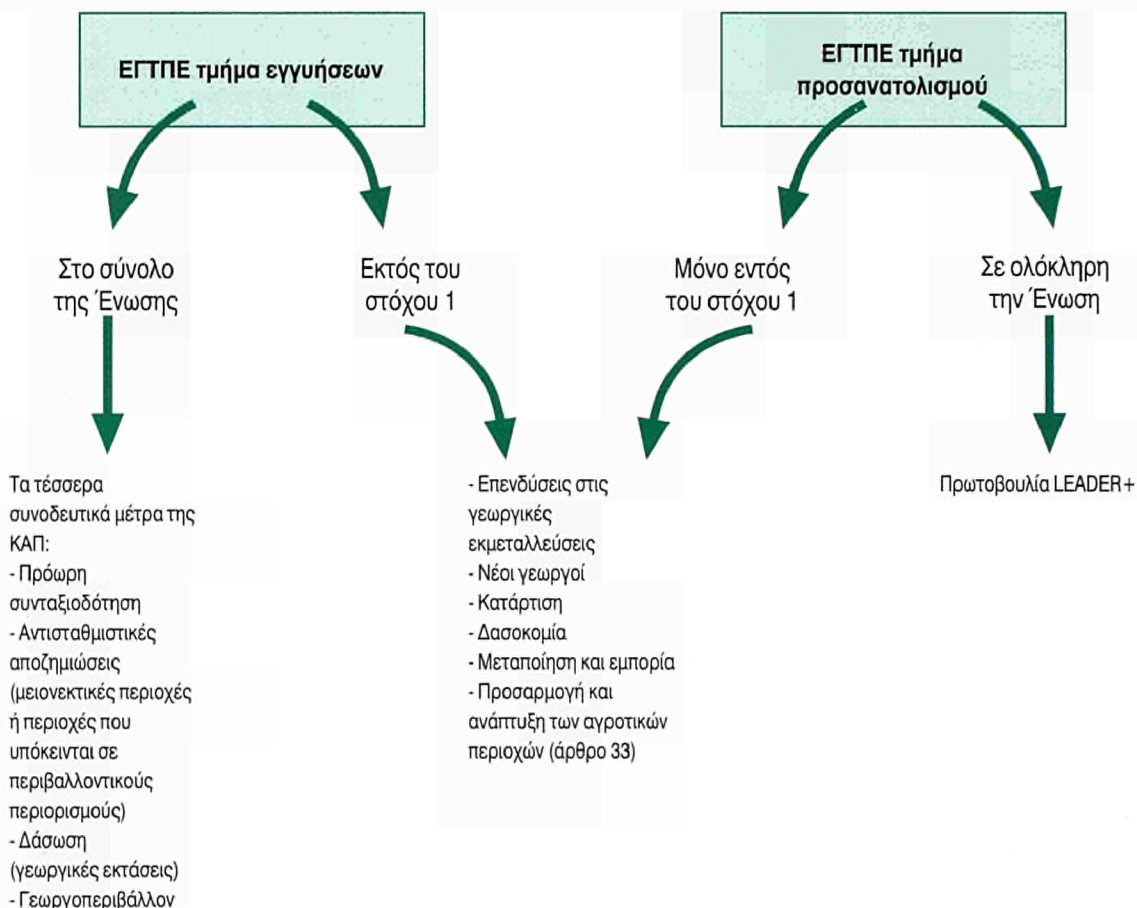
ΕΓΓΠΕ τμήμα εγγυήσεων: στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, 2000-2006

Χρηματοδότηση των κρατών μελών: ενδεικτικά ποσά (σε εκατ. ευρώ, τιμές 1999)

Κράτη μέλη	B	DK	D	GR	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	ΣΥΝΟΛΟ
Ετήσιος μέσος όρος	50	46	700	131	459	760	315	595	12	55	423	200	290	149	154	4339
% ¹	1,2	1,1	16,1	3,0	10,6	17,5	7,3	13,7	0,3	1,3	9,7	4,6	6,7	3,4	3,5	100

¹ Κατά τον υπολογισμό της ετήσιας χρηματοδότησης των κρατών μελών για την περίοδο 2000 - 2006, τα ποσοστά που αναφέρονται ανωτέρω πρέπει να εφαρμόζονται στα ανώτατα όρια των ετήσιων χρηματοδοτικών προοπτικών που καθορίζονται στην παράγραφο 23 των συμπερασμάτων της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Βερολίνου.

Δομή της χρηματοδοτικής στήριξης των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης (περίοδος 2000-2006)

πηγές χρηματοδότησης πριν και μετά το 2000

	1994-1999	2000-2006
Συνοδευτικά μέτρα	Τμήμα εγγυήσεων (δεν περιλαμβάνονται οι αντισταθμιστικές αποζημιώσεις)	Τμήμα εγγυήσεων (περιλαμβάνονται οι αντισταθμιστικές αποζημιώσεις)
Αντισταθμιστικές αποζημιώσεις (μειονεκτικές περιοχές και περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς)	Τμήμα προσανατολισμού	Τμήμα εγγυήσεων
Στόχος 1	Τμήμα προσανατολισμού (εκτός από τα συνοδευτικά μέτρα)	Τμήμα προσανατολισμού (εκτός από τα συνοδευτικά μέτρα)
Νέος στόχος 2 (αγροτικές περιοχές)		
Πρώην στόχος 5α	Τμήμα προσανατολισμού	Τμήμα εγγυήσεων
Πρώην στόχος 5β	Τμήμα προσανατολισμού	
Πρωτοβουλία LEADER	Τμήμα προσανατολισμού	Τμήμα προσανατολισμού

Ένταση της ενίσχυσης και ποσοστό συγχρηματοδότησης για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης

Ένταση της ενίσχυσης:

συνολικό ποσό κρατικών ενισχύσεων
(συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών)

Σε % των συνολικών δαπανών

	Ανώτατο όριο	Περιοχές
Επενδύσεις στις εκμεταλλεύσεις	50% ⁽¹⁾ 40% ⁽¹⁾	Μειονεκτικές περιοχές Όλες οι άλλες περιοχές
Μεταποίηση και εμπορία	50% 40%	Περιοχές του στόχου 1 Όλες οι άλλες περιοχές

Ποσοστό συγχρηματοδότησης

(κοινοτική συνδρομή σε %

των συνολικών δημοσίων δαπανών)⁽²⁾

	Ανώτατο όριο	Περιοχές
Διάφορα μέτρα ^{(3) (4)}	75% 50%	Περιοχές του στόχου 1 Όλες οι άλλες περιοχές
Επενδύσεις που οδηγούν στη δημιουργία εισοδήματος ⁽⁵⁾	35% 15%	Περιοχές του στόχου 1 Όλες οι άλλες περιοχές

¹ Προσαυξημένες κατά 5% για όλες τις επενδύσεις των νέων γεωργών

² Η συγχρηματοδότηση των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης από την Κοινότητα πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 30 του γενικού κανονισμού των διαρθρωτικών ταμείων: κανονισμός (ΕΚ) 1260/1999.

³ Για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, τα ποσοστά της χρηματοδότησης είναι σταθερά: 75% για τις περιοχές του στόχου 1 και 50% για όλες τις άλλες περιοχές.

⁴ Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το ποσοστό συγχρηματοδότησης μπορεί να φθάσει 80% του συνολικού επιλέξιμου κόστους στις χώρες που καλύπτονται από το ταμείο συνοχής, και 85% στις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιοχές.

⁵ Περιλαμβάνουν τις γεωργικές και δασικές εκμεταλλεύσεις και τις επιχειρήσεις που εμπλέκονται στη μεταποίηση και την εμπορία. Τα ποσοστά μπορεί να προσαυξηθούν (έως 10% του συνολικού επιλέξιμου κόστους) στις περιπτώσεις παρέμβασης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης των άμεσων ενισχύσεων.

Διάθεση συμπληρωματικών πιστώσεων στο πλαίσιο του οριζόντιου κανονισμού

Ο οριζόντιος κανονισμός (ΕΚ) 1259/1999 - θεσπίζει κοινούς κανόνες για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στο πλαίσιο της ΚΑΠ. Οι κανόνες αυτοί προβλέπουν την υποχρεωτική θέσπιση από τα κράτη μέλη των ενδεδειγμένων περιβαλλοντικών μέτρων που πρέπει να εφαρμόζουν οι γεωργοί και τη δυνατότητα εξάρτησης της χορήγησης των άμεσων πληρωμών στο πλαίσιο των καθεστώτων αγοράς από την τήρηση των απαιτήσεων αυτών. Με τον τρόπο αυτό τα κράτη μέλη θα μπορούν να προσαρμόζουν τις άμεσες ενισχύσεις ανά εκμετάλλευση ανάλογα με τον αριθμό των θέσεων απασχόλησης στην εκμετάλλευση ή ανάλογα με την συνολική ευημερία της εκμετάλλευσης. Τα ποσά που προέρχονται από μειώσεις των ενισχύσεων σε περίπτωση μη τήρησης των περιβαλλοντικών απαιτήσεων, ή τα οποία προέρχονται από την προσαρμογή των ενισχύσεων, θα παραμένουν στη διάθεση των κρατών μελών στο πλαίσιο της συμπληρωματικής κοινοτικής ενίσχυσης για την εφαρμογή των τεσσάρων "συνοδευτικών μέτρων" της ΚΑΠ (βλ. γραφική παράσταση σελίδα 6).

Ανώτατα ποσά για διάφορα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης

Μέτρα	Πληρωμές (σε ευρώ)	Επίπεδο αναφοράς
Εγκατάσταση νέων γεωργών	25 000	
Πρώρη συνταξιοδότηση	15 000 ¹	ανά αποχωρούντα γεωργό και ετησίως
	150 000	Συνολικό ποσό ανά αποχωρούντα γεωργό
	3 500	Ανά γεωργικό εργάτη και ετησίως
	35 000	Συνολικό ανά γεωργικό εργάτη
Μειονεκτικές περιοχές		
Ελάχιστη αντισταθμιστική αποζημίωση	25 ²	ανά εκτάριο χρησιμοποιούμενης γης για γεωργικούς σκοπούς
Ανώτατη αντισταθμιστική αποζημίωση	200	ανά εκτάριο χρησιμοποιούμενη γης για γεωργικούς σκοπούς
Περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς	200	ανά εκτάριο
Δάση		
Κατώτατο όριο πληρωμής	40	ανά εκτάριο
Ανώτατο όριο πληρωμής	120	ανά εκτάριο
Ανώτατη ετήσια πριμοδότηση για την κάλυψη των ζημιών λόγω αναδάσωσης:		
Για τους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τις ενώσεις τους	725	ανά εκτάριο
Για οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου	185	ανά εκτάριο
Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα ³		
Ετήσιες καλλιέργειες	600	ανά εκτάριο
Εξειδικευμένες μόνιμες καλλιέργειες	900	ανά εκτάριο
Άλλες χρήσεις γης	450	ανά εκτάριο

¹ Με την επιφύλαξη του συνολικού ανώτατου ορίου ανά αποχωρούντα γεωργό, τα ετήσια ανώτατα όρια μπορούν να προσαρτηθούν έως και να διπλασιαστούν, λαμβάνοντας υπόψη της οικονομικής διάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στις υπό εξέταση περιοχές και του στόχου της ταχύτερης προσαρμογής των γεωργικών διαρθρώσεων.

² Το ποσό αυτό μπορεί να μειωθεί προκειμένου να συνεκτιμηθεί η γεωγραφική θέση ή η ιδιαίτερη οικονομική διάρθρωση των εκμεταλλεύσεων ορισμένων περιοχών και προκειμένου να αποφευχθούν οι υπερβολικές αντισταθμίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) 1257/1999.

³ Πρόκειται για τα ανώτατα ετήσια ποσά που είναι επιλέξιμα για κοινοτική συγχρηματοδότηση.

Προγραμματισμός

Η διαδικασία προγραμματισμού που πρόκειται να οδηγήσει στην υλοποίηση των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης στο διάστημα 2000-2006, στηρίζεται στις αποφάσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000 (βλ. πλαίσιο κατωτέρω). Ο προγραμματισμός της νέας γενιάς μέτρων αγροτικής ανάπτυξης βασίζεται στις ακόλουθες τρεις προσεγγίσεις.

A. Οριζόντια προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

Τα "οριζόντια" προγράμματα ονομάζονται έτσι διότι μπορούν να εφαρμοστούν σε οποιαδήποτε μέρος της Κοινότητας, στο πλέον κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο κατά την κρίση κάθε κράτους μέλους. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν ενέργειες τις οποίες στηρίζει το ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων (συνεπώς δεν περιλαμβάνουν τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ τμήμα προσανατολισμού στις περιοχές του στόχου 1 - βλ. γραφική παράσταση στη σελίδα 6). Η ακολουθούμενη προσέγγιση, δηλαδή η προσέγγιση της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών στο σύνολο της Ένωσης, αντικατοπτρίζει το ρόλο του "δεύτερου πυλώνα της ΚΑΠ" που έχει αποδοθεί στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης.

B. Προγράμματα στις περιοχές του στόχου 1

Οι περιοχές του στόχου 1, οι οποίες αντιμετωπίζουν γενική αναπτυξιακή καθυστέρηση, είναι οι περιοχές στις οποίες απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ένωσης. Για το λόγο αυτό, στις αγροτικές περιοχές των εν λόγω περιφερειών, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης εκτός από τα συνοδευτικά μέτρα της ΚΑΠ (βλ. γραφική παράσταση στη σελίδα 6) συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ τμήμα προσανατολισμού που αποτελεί ένα από τα διαρθρωτικά ταμεία. Τα μέτρα αυτά ενσωματώνονται

υποχρεωτικά στα περιφερειακά προγράμματα του στόχου 1, ιδίως με τη μορφή επιχειρησιακού προγράμματος που αποβλέπει στην αγροτική ανάπτυξη.

Γ. Συμβολή στην ανασυγκρότηση των αγροτικών περιοχών του στόχου 2.

Οι υπό εξέταση αγροτικές περιοχές είναι περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσχέρειες όσον αφορά την ανασυγκρότηση. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του κανονισμού των διαρθρωτικών ταμείων, οι περιοχές αυτές αντιπροσωπεύουν ανώτατο ποσοστό 5% του κοινοτικού πληθυσμού. Εκτός από τους πόρους του ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, οι περιοχές αυτές τυγχάνουν της στήριξης των δύο διαρθρωτικών ταμείων: του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ). Για τον προγραμματισμό των μέτρων στις περιοχές αυτές, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο λύσεις:

- Είτε να ενσωματώσουν τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης στα περιφερειακά προγράμματα του στόχου 2
- Είτε να τα εντάξουν στα οριζόντια προγράμματα (βλ. Α). Στην περίπτωση αυτή και προκειμένου να συμβάλουν στην ανασυγκρότηση των ιδιαίτερα ευαίσθητα αυτών περιοχών, είναι υποχρεωμένα να αναφέρουν στα οριζόντια σχέδια το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στο κόστος των μέτρων του άρθρου 33 (βλ. σελίδα 4), τα οποία αποσκοπούν στην προώθηση της προσαρμογής και της ανάπτυξής τους. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται ο συντονισμός των εν λόγω μέτρων με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων.

Τα τέσσερα συνοδευτικά μέτρα της ΚΑΠ εξακολουθούν να χρηματοδοτούνται, όπως σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, από το ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων και αποτελούν τμήμα του οριζόντιου προγραμματισμού.

Αποφάσεις του Προγράμματος Δράσης 2000 για τον προγραμματισμό της αγροτικής ανάπτυξης

Αποφάσεις του Συμβουλίου: χάραξη των πολιτικών και οικονομικών κατευθύνσεων από τους αρχηγούς κρατών κυβερνήσεων (σύνοδος κορυφής του Βερολίνου, 25 Μαρτίου 1999)· θέσπιση των κανονισμών σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία και την αγροτική ανάπτυξη.

Αποφάσεις της Επιτροπής:

- θέσπιση των κατευθυντήριων γραμμών με προτεραιότητα για τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις,
- καθορισμός των επιλέξιμων περιοχών για τους στόχους 1 και 2 των διαρθρωτικών ταμείων,
- κατανομή της χρηματοδότησης των διαρθρωτικών ταμείων ανά κράτος μέλος, ανά στόχο και ανά κοινοτική πρωτοβουλία,
- κατανομή της χρηματοδότησης του ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων ανά κράτος μέλος για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης εκτός των στόχων 1 και 2.
- θέσπιση του κανονισμού εφαρμογής των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης καθώς και του μεταβατικού κανονισμού,
- και, τέλος, υλοποίηση των προγραμμάτων βάσει των προτάσεων των κρατών μελών και των αποφάσεων της Επιτροπής.

Τα στοιχεία όσον αφορά τους κανονισμούς εκτίθενται στη σελίδα 11.

Στάδια του προγραμματισμού

1) Παρουσίαση των σχεδίων

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή προετοιμασία πριν την έναρξη των προγραμμάτων, ο προγραμματισμός αρχίζει με την παρουσίαση σχεδίων από τα κράτη μέλη. Τα σχέδια αυτά καλύπτουν περίοδο επτά ετών ξεκινώντας από τον Ιανουάριο 2000. Για τα οριζόντια προγράμματα, τα σχέδια αυτά ονομάζονται "σχέδια αγροτικής ανάπτυξης" και καταρτίζονται στο καταλληλότερο γεωγραφικό επίπεδο. Στο μέτρο του δυνατού, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που εφαρμόζονται σε μία περιοχή πρέπει να είναι ενσωματωμένα σε ένα ενιαίο σχέδιο. Τα σχέδια αυτά, τα οποία καταρτίζονται βάσει εκ των προτέρων αξιολόγησης από τις αρχές που έχει ορίσει το κράτος μέλος, πρέπει να υποβληθούν στην Επιτροπή το αργότερο στις 3 Ιανουαρίου 2000, κατόπιν διαβούλευσης με τις αρχές και τους οργανισμούς που είναι αρμόδιοι στο αντίστοιχο γεωγραφικό επίπεδο.

Τα σχέδια πρέπει να περιλαμβάνουν, συνοπτικά:

- ποσοτική περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης,
- την προτεινόμενη στρατηγική και τις προτεραιότητες που έχουν επιλεγεί,
- την εκτίμηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων,
- ενδεικτικό πίνακα χρηματοδότησης των εθνικών και κοινοτικών πόρων που διατίθενται για κάθε προτεραιότητα,
- τις αρμόδιες αρχές και οργανισμούς,
- τα μέτρα που έχουν ληφθεί προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση,
- τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων και τον ορισμό των συνεργαζόμενων αρχών και οργανισμών καθώς και των κοινωνικοοικονομικών εταίρων.

Οι ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης που πρέπει να ενσωματωθούν στα προγράμματα των στόχων 1 και 2 προβλέπονται στα προπαρασκευαστικά σχέδια για τα προγράμματα αυτά.

Για υπενθύμιση, όλες οι παρεμβάσεις για την αγροτική ανάπτυξη πρέπει να περιλαμβάνουν υποχρεωτικά γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα.

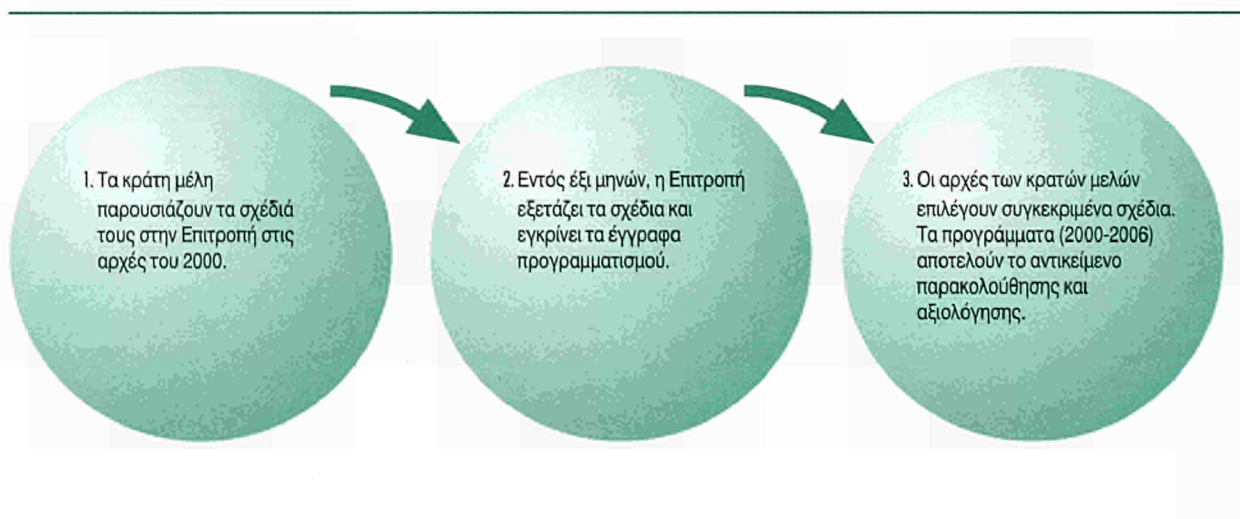
2) Έγκριση των εγγράφων προγραμματισμού.

Η Επιτροπή εκτιμά στη συνέχεια, βάσει της συνεκτικότητάς τους, τα προτεινόμενα σχέδια. Βάσει των σχεδίων αυτών, η Επιτροπή εξετάζει μαζί με τις εθνικές αρχές τα έγγραφα προγραμματισμού σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη και τα εγκρίνει το αργότερο έξι μήνες μετά την υποβολή των σχεδίων.

3) Υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση

Η επιλογή των σχεδίων γίνεται αποκλειστικά από τις αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές, βάσει χρονοδιαγράμματος που καθορίζουν. Συνεπώς, η υποβολή των προτάσεων για τα σχέδια αυτά πρέπει να γίνεται στις εν λόγω αρχές.

Μετά την έναρξη της υλοποίησης των σχεδίων, το κράτος μέλος και η Επιτροπή διασφαλίζουν από κοινού την παρακολούθηση των ενεργειών ανάλογα με την περίπτωση, συγκροτούνται για τον σκοπό αυτό επιτροπές παρακολούθησης στις οποίες εκπροσωπούνται το κράτος μέλος και η Επιτροπή. Βάσει της παρακολούθησης αυτής, καθώς και της εκ των προτέρων αξιολόγησης που έχει χρησιμοποιηθεί ως βάση για την προετοιμασία των σχεδίων, τα προγράμματα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ενδιάμεσης αξιολόγησης και εκ των υστέρων αξιολόγησης, οι οποίες πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους αξιολογητές με την ευθύνη του κράτους μέλους.

Αποκέντρωση, ευελιξία, απλούστευση: νέες μέθοδοι υλοποίησης

Η εφαρμογή της νέας πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης στηρίζεται σε δύο βασικές αρχές: την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και την ευελιξία. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης την δυνατότητα υποβολής προτάσεων για την εφαρμογή προγραμμάτων στα πλέον κατάλληλα κατά την άποψή τους γεωγραφικά επίπεδα, στηριζόμενα στο ευρύ φάσμα μέτρων που προβλέπει ο κανονισμός, ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητές τους. Μία σημαντική προσπάθεια απλούστευσης της κοινοτικής νομοθεσίας πραγματοποιήθηκε επίσης, με την ένταξη της αγροτικής ανάπτυξης σε ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο που αντικαθιστά τους εννέα προηγούμενους κανονισμούς. Η μείωση του αριθμού των στόχων των διαρθρωτικών ενεργειών συμβάλλει επίσης στην απλούστευση.

Καλύτερη χρηματοοικονομική διαχείριση

Ο κανονισμός εφαρμογής (βλ. πλαίσιο κατωτέρω) των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης προβλέπει ένα σύστημα παροχής οικονομικών κινήτρων. Το θέμα αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία μετά τις αποφάσεις που ελήφθησαν στη σύνοδο κορυφής του Βερολίνου στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000, και οι οποίες προβλέπουν ετήσιο προϋπολογισμό για την αγροτική ανάπτυξη. Υπεύθυνα για την ορθή χρησιμοποίηση του προϋπολογισμού αυτού είναι τα κράτη μέλη, τα οποία οφείλουν να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την υλοποίηση των μέτρων με αποτελεσματικότητα, βάσει ρεαλιστικών προβλέψεων. Οι μη απορροφηθέντες πόροι μετά το πρώτο έτος δεν θα είναι πλέον διαθέσιμοι ούτε θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άλλα κράτη μέλη. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο το σύστημα προβλέπει ένα μηχανισμό επιβολής κυρώσεων. Αν οι πραγματικές δαπάνες ενός κράτους είναι χαμηλότερες από το 75% των δαπανών που είχαν προβλεφθεί, οι προς αναγνώριση δαπάνες για το επόμενο οικονομικό έτος θα μειώνονται κατά ένα τρίτο της διαφοράς μεταξύ του κατώτατου ορίου 75% και των πραγματικών δαπανών. Για παράδειγμα, αν οι δαπάνες φθάνουν το 60%, η διαφορά είναι 15% και η μείωση θα είναι της τάξης του 5%. Αυτό το σύστημα παροχής κινήτρων είναι παρόμοιο με αυτό που προβλέπεται για τα νέα προγράμματα των διαρθρωτικών ταμείων (αποδέσμευση των πιστώσεων όταν δεν υπάρχει δήλωση πραγματοποιηθεισών δαπανών μετά από δύο χρόνια).

Η έναρξη της εφαρμογής των προγραμμάτων θα διευκολυνθεί με τη χορήγηση προκαταβολής ύψους 12,5% των μέσων ετησίων πόρων, επιστρεπτές στο τέλος της περιόδου. Έχουν επίσης ληφθεί μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η προσαρμογή των προγραμμάτων κατά τη διάρκεια των επτά ετών της υλοποίησής τους.

Για περισσότερες πληροφορίες

Άλλες πληροφορίες όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη και την ΚΑΠ παρέχονται μέσω του κόμβου Internet της ΓΔ VI:

<<http://europa.eu.int/comm/dg06/index.htm>>.

Στον ίδιο κόμβο είναι επίσης διαθέσιμοι οι ακόλουθοι κανονισμοί:

- Κανονισμός στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ: (ΕΚ) 1257/1999 της 17/5/99
- Κανονισμός εφαρμογής των μέτρων στήριξης αγροτικής ανάπτυξης: (ΕΚ) αριθ. 1750/1999 της 23/7/99
- Μεταβατικός κανονισμός (στο στάδιο της δημοσίευσης)
- Κοινοί κανόνες για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στο πλαίσιο της ΚΑΠ (οριζόντιος κανονισμός): Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1259/1999 της 17/5/99
- Κανονισμός για τη χρηματοδότηση της ΚΑΠ: (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 της 17/5/99.
- Γενικός κανονισμός των διαρθρωτικών ταμείων: (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 της 21/6/99.

Οι διαρθρωτικοί στόχοι με προτεραιότητα για την περίοδο 2000-2006

Οι νέοι στόχοι με προτεραιότητα των διαρθρωτικών ταμείων περιλαμβάνουν δύο γεωγραφικά οριοθετημένους στόχους και έναν στόχο που καλύπτει το υπόλοιπο τμήμα της Ένωσης:

Μεταβατική στήριξη

	Προϋπολογισμός (σε δισεκατ. ευρώ)
Στόχος 1. Αναπτυξιακά καθυστερημένες περιοχές (1) (22,19% του πληθυσμού της Ένωσης): περιοχές στις οποίες το ΑΕΠ ανά κάτοικο είναι χαμηλότερο από 75% του μέσου κοινοτικού όρου, ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιοχές, ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες περιοχές της Φινλανδίας και της Σουηδίας, επιλέξιμες στο παρελθόν βάσει του στόχου 6): 136.000 δισεκατ. ευρώ, δηλαδή 69,7% του προϋπολογισμού των ταμείων, εκ των οποίων 4,3% για τη μεταβατική στήριξη.	136,0 (69,7%, εκ των οποίων μεταβατική στήριξη 4,3%)
Στόχος 2. Περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσχέρειες ανασυγκρότησης(2): ευάλωτες αγροτικές περιοχές (5% του πληθυσμού της Ένωσης), περιοχές με μεγάλες κοινωνικό-οικονομικές αλλαγές στον τομέα της βιομηχανίας και των υπηρεσιών (10%) αστικές περιοχές που διέρχονται κρίση (2%), περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία (1%). Οι διάφορες αυτές περιοχές καθορίζονται βάσει κριτηρίων που προβλέπει ο κανονισμός των διαρθρωτικών ταμείων (3).	22,5 (11,5%, εκ των οποίων μεταβατική στήριξη 1,4)
Στόχος 3. Προσαρμογή και εκσυγχρονισμός των πολιτικών και συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης στις περιοχές που δεν καλύπτονται από τους δύο πρώτους στόχους.	24,0 (12,3%)

Τα προαναφερθέντα ποσά περιλαμβάνουν την προβλεπόμενη μεταβατική στήριξη από το 2000 έως το 2005 (και για το 2006 για ορισμένες περιοχές) στις περιοχές που θα παύσουν να είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση διαρθρωτικών ενισχύσεων από την Κοινότητα. Η στήριξη αυτή θα επιτρέψει την παγίωση των αποτελεσμάτων των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στις περιοχές που ενέπιπταν κατά το παρελθόν στο στόχο 1 και την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανασυγκρότησης στις περιοχές που θα παύσουν να είναι επιλέξιμες στους προηγούμενους 2 και 5β. Το συνολικό ποσό των πόρων που διατίθενται από τα διαρθρωτικά ταμεία για την μεταβατική στήριξη ανέρχεται 11,242 δισεκατ. ευρώ.

¹ Γερμανία: Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen. Ελλάδα: Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Ήπειρος, Νησιά Ιονίου, Δυτική Ελλάδα, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος, Αττική, Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη. Ισπανία: Galicia, Principado de Asturias, Castilla e León, Castiha - A Mancha, Extremadura, Comunidad Valenciana, Andalucía, Región de Murcia, Ceuta e Melilla, Canarias. Γαλλία: Guadeloupe, Martinique, Guyane, Réunion. Ιταλία: Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna. Αυστρία: Burgenland. Πορτογαλία: Norte, Centro, Alentejo, Algarve, Acores, Madeira. Φινλανδία: Itä Suomi, Väli Suomi (ένα μέρος), Pohjois-Suomi (ένα μέρος). Σουηδία: Norra Melhansverige (ένα μέρος), Melhersta Norrland (ένα μέρος), Övre Norrland (ένα μέρος). Ηνωμένο Βασίλειο: South Yorkshire, West Wais & The Valheys, Cornwall & Isles of Scilly, Merseyside. Ιρλανδία: Border Midlands & Western.

² ατόμος που πρόκειται να καταρτιστεί το φθινόπωρο 1999

³ αντιστοίχως (ΕΚ) 1260/1999.

LEADER+: η νέα κοινοτική πρωτοβουλία αγροτικής ανάπτυξης

Η νέα κοινοτική πρωτοβουλία για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των τοπικών φορέων στις αγροτικές κοινότητες φέρει την ονομασία LEADER+. Η ονομασία αυτή επισημαίνει το γεγονός ότι δεν πρόκειται για μία απλή συνέχιση της πρωτοβουλίας LEADER αλλά για ένα πρόσθετο στάδιο με στόχο την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων τις οποίες αντιμετωπίζει ο αγροτικός κόσμος. Η πρωτοβουλία LEADER+ (μία από τις τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες για τις οποίες θα χορηγηθούν συνολικά 5,35% των πιστώσεων των διαρθρωτικών ταμείων), θα προωθήσει την εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών τόνωσης της αγροτικής ανάπτυξης στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι διττός: στήριξη των καινοτόμων πιλοτικών σχεδίων που εφαρμόζονται από τοπικές ομάδες δράσης και ενθάρρυνση της ανταλλαγής εμπειριών καθώς και τη διεθνική συνεργασία στον τομέα αυτό. Ο προϋπολογισμός της πρωτοβουλίας LEADER+ ανέρχεται σε 2.020 δισεκατ. ευρώ. Οι υπόλοιπες πρωτοβουλίες είναι: INTERREG (διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία), URBAM (αναζωογόνηση των αστικών συνοικιών που διέρχονται κρίση) και EQUAL (για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την ισότητα ευκαιριών στην αγορά εργασίας).

Για περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά την πρωτοβουλία LEADER+, μπορείτε να απευθύνεστε στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER, AEIDL, τηλ. +32.2.736 49 60, φαξ +32.2.736 04 34, Κόμβος Internet: <http://www.ruraleurope.aeidl.be>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Γεωργίας

Υπεύθυνη εκδότης: Stella ZERVOUDAKI, ΕΕ Γενική Διεύθυνση Γεωργίας. Τα κείμενα της παρούσας έκδοσης δεν δεσμεύουν την Επιτροπή.
Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία: Rue de la Loi 200, B-1049 Bruxelles - Belgique - Bureau: L/130-4/148A
Τηλέφωνο: απευθείας γραμμή (+32 2) 295 32 40, τηλεφωνικό κέντρο 299 11 11. Τηλεμοιροτυπία: 295 75 40
Τέλεξ: COMEU B 21877. Internet: <<http://europa.eu.int/comm/dg06/index.htm>>.
Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί.

CH-25-99-008-GR-C